

ONTINYENT PARTICIPA 2020

1- INTRODUCCIÓ

2- DIAGNÒSTIC

3- PROPOSTA

4- CAP ON CAMINEM?

5- LÍNIA D'ACTUACIÓ

6- TALLERS

7- CRONOGRAMA

PREÀMBUL

Un pressupost participatiu és un procés de democràcia, voluntària i universal, on la població pot discutir i decidir sobre el pressupost i les polítiques públiques. D'aquesta manera, la ciutadania no limita la seua participació a votar únicament cada quatre anys, sinó que també ajuda als governants elegits per tota la ciutadania a prendre decisions de manera periòdica i reglada.

El procés participatiu podrem ubicar-lo en tres dimensions:

1- Dimensió ciutadana

Es fa partícip al veïnat de poder construir junt amb l'Ajuntament, la ciutat que volen. També es pot promoure tindre un contacte més directe amb el consistori mitjançant tallers de participació o xerrades.

2- Dimensió educativa

Cap a la població i la ciutadania interessada, es realitza un aprenentatge significatiu. Principalment, cap a les generacions més joves, ja que creixen en una ciutat que potencia des de fa anys la participació ciutadana a l'hora de decidir de manera directa un percentatge del pressupost municipal. També, cap als més adults, el procés metodològic de debat i deliberació que es pretén des de l'Ajuntament, desenvolupa un major coneixement de l'estat de la ciutat i una visió més crítica de certs aspectes amb l'objectiu últim de millorar l'espai públic compartit.

3- Dimensió política

El fet de realitzar una proposta que siga viable, tant econòmicament com socialment, fer 'campanya' per a obtenir més vots i, en cas de ser finalista, presentar-la i defensar-la públicament, s'assembla a una activitat i campanya política però en aquest cas, és ciutadana. El ciutadà o ciutadana experimenta així el repte de presentar i defensar una proposta davant d'un públic heterogeni que haurà de jutjar la seua conveniència o no.

1. INTRODUCCIÓ

La revisió de l'Ontinyent Participa naix després del seguiment durant els últims anys i de les valoracions i diagnòstics duts a terme entre setembre de 2019 i febrer de 2020, en diferents reunions amb les regidories implicades i amb una consultora externa especialitzada en política i participació ciutadana. En consens, es va acordar donar una passa més i aprofundir en una ferramenta de participació ciutadana que ha estat referent per a moltes poblacions des de la seua primera edició, encetada a finals de 2013.

Aquesta nova dinàmica de treball aposta fermament perquè el projecte participatiu del qual gaudeixen ontinyentins i ontinyentines des de fa anys, continue sent una eina de democràcia directa i a més servisca per a aprofundir amb la cultura democràtica i de participació de la ciutat. Les mesures que s'han establert per aquesta comissió es fonamenten en l'aposta per tallers formatius i per jornades que faciliten el debat i la deliberació dels diferents representats sectorials, representants del teixit associatiu, i per ens, de la població ontinyentina. Per altra banda, la complexitat d'alguns dels projectes votats els últims anys han dilatat en excés la seua execució, per la qual cosa cal buscar noves fórmules per tal que no passe tant de temps entre el resultat de la votació i l'execució o posada en marxa de la iniciativa votada.

La democràcia deliberativa és una ferramenta directa que pot ser-nos d'utilitat en dues direccions:

1- Aconseguir des de l'Ajuntament tenir constància d'una realitat més aproximada de les inquietuds i necessitats de la població.

2- Reunir al teixit social i associatiu de la ciutat perquè mitjançant processos deliberatius arriben a consensos útils a l'hora de realitzar les propostes.

L'article 23 de la Constitució Espanyola estableix el dret de la ciutadania a la participació en els assumptes públics. També la Llei 2/2015, de 2 d'abril, de

Transparència, Bon Govern i Participació Ciutadana de la Comunitat Valenciana, explica en el títol V de l'article 1.3 el dret efectiu a la participació ciutadana, estenent-ho en la disposició addicional primera, a la col·laboració expressa entre la Generalitat i les entitats locals.

D'altra banda, cal fer referència a la Llei 8/2010, de 23 de juny, de la Generalitat, de Règim Local de la Comunitat Valenciana, que regula el dret dels veïns a la participació ciutadana en el municipi.

2. DIAGNÒSTIC

Després de l'experiència participativa dels últims anys en la qual s'ha aconseguit una mitjana de votació elevada i que ha estat al voltant del 25% del cens de l'Ontinyent Participa, l'Ajuntament d'Ontinyent té la intenció de potenciar -encara més- els principis que han caracteritzat a aquest procés que fou pioner en 2013. Aquests principis han estat els següents:

1- *Procés vinculant*. S'han valorat i estudiat totes les propostes guanyadores dels últims anys, aconseguint un percentatge d'acció molt elevat.

2- *Procés universal*. Qualsevol habitant d'Ontinyent major de 16 anys pot realitzar propostes i votar.

3- *Procés estratègic*. Mitjançant la participació de l'equip de Govern, dels Consells sectorials i del Consell de Ciutat, s'ha aconseguit aprofundir en distints sectors de la població ontinyentina. També, amb la contractació d'empreses dinamitzadores que s'han desplaçat a espais estratègics (Mercat, Universitat, Centre de Salut, etcètera) s'ha aconseguit una major participació i que aquelles persones que desconeixien el procés participatiu, tinguen una aproximació i formació sobre aquest.

· Resultat del taller participatiu 'La participació com a ferramenta per a fer la ciutat que volem'.

Els pròxims tres tallers es proposen gràcies als resultats i diagnòstics aconseguits en l'últim taller que va tindre lloc el passat mes d'octubre.

En línies generals, podem dir que el resultat del taller va ser satisfactori, ja que ens va permetre observar com es construeix el debat públic entre persones representatives del teixit social de la ciutat. Aquesta és, precisament, una de les qüestions més interessants, ja que són aquestes persones delegades les que transmeten la informació a la resta dels integrants dels seus col·lectius. Si tenim en compte que en totes les tasques de transmissió d'informació es produeix, de fet, una

reinterpretació de la informació, serà especialment rellevant establir bones vies de comunicació amb aquest grup de persones.

En general, les persones que van intervindre van mostrar un grau bastant alt de coneixement del procediment utilitzat en els anys anteriors i de les competències o àmbits d'aplicació dels pressupostos participatius. Va haver-hi també un acord ampli sobre la necessitat d'anar més enllà de les recurrents inversions en infraestructures urbanes o altres elements «físics» de la ciutat. Dit això, quan es va tractar de concretar altres àmbits més «socials» com la destinació de les partides pressupostàries, va haver-hi dificultats per a definir-los. Per això, seria oportú, un taller específic sobre aquest tema com podria ser el d'igualtat o el del teixit associatiu.

3. PROPOSTA

· Major implicació dels Consells Sectorials i de la ciutadania.

Amb tres tallers on s'apostarà per convocar a tot el teixit associatiu i veïnal de la ciutat, s'aconseguiran propostes col·lectives i una oportunitat de realitzar una radiografia social per part de l'Ajuntament d'Ontinyent i dels tècnics i consultories que puguen assistir i fer de dinamitzadors.

· Augment del termini de votació.

Amb un major nombre de dies per realitzar la votació de les 10 propostes finalistes, es pot incrementar el percentatge de participació. Tot i que el percentatge de votació de l'Ontinyent Participa és molt elevat, busquem un major nombre de vots perquè se senta més participació la població i es puguen establir uns resultats més significatius.

· Implicar encara més als barris perquè facen seues les propostes i el projecte participatiu.

Aquest punt va relacionat amb l'anterior, on si aconseguim una implicació forta dels barris amb les propostes i assistència als tallers, es veurà repercutit en la votació final. El veïnat del barri ha de trobar a l'Ontinyent Participa una ferramenta útil per als seus anhels de millora periòdica del seu entorn urbà.

· Obligatorietat d'un mínim del 50% de propostes guanyadores de caràcter social, mediambiental o igualitari d'acord amb els Objectius del Mil·lenni.

Amb un enfocament participatiu que té una gran influència de l'Agenda 2030, es

proposa que almenys un 50% de les propostes guanyadores vagen destinades a causes d'interés comú, així com als col·lectius més vulnerables.

· *Inclusió de propostes a inversions.*

Al llarg dels darrers anys s'ha observat un increment de propostes que no poden ser considerades inversions pròpies del Capítol VI del pressupost municipal sinó que, més bé, del Capítol II, de despesa corrent. Aquestes han estat excloses per no ser objecte d'aquesta iniciativa. Propostes com la creació de beques, un increment de determinats fons, o la creació d'una brigada verda -entre altres-, poden ser objecte d'aquest nou model d'Ontinyent Participa així com la inversió social, mediambiental i igualitària que, a vegades, no necessiten una millora en infraestructures sinó en altres matèries. A partir de 2021, l'Ontinyent Participa s'executarà abans del tercer trimestre de l'any, amb la intenció d'incloure al Pressupost municipal una previsió ajustada del cost dels projectes escollits per la ciutadania.

· *Increment de les propostes guanyadores.*

Algunes de les propostes guanyadores dels últims anys tenien pressupostos elevats que ocasionen el replantejament d'execució al ser obres que s'han de dur a terme de manera bianual. Cercant una major efectivitat i amb l'objectiu d'agilitzar els projectes guanyadors i la seua execució, s'ha valorat la realització d'un major nombre d'actuacions (5) però amb una quantia menor (no podrà excedir cap projecte els 48.000€ en obres o 15.000€ en projectes d'altre àmbit). Les noves circumstàncies són motiu suficient per a incentivar des de l'Administració Local la reactivació de les empreses de la ciutat. En la mateixa línia del Pla TORNEM JUNTS, volem garantir que els projectes guanyadors puguen ser executats per empreses locals. Un major nombre de projectes guanyadors és imprescindible per a aconseguir arribar a més espais i a més realitats de la nostra ciutat.

4. CAP ON CAMINEM?

Els objectius per a l'Ontinyent Participa 2020 és augmentar -si cap- l'índex de participació i incloure els següents principis:

1- Procés inclusiu. Des de la comissió interna de seguiment de l'Ontinyent Participa, s'ha acordat la necessitat de fomentar la participació dels diferents sectors que existeixen en la nostra societat. Cal centrar el nostre objectiu a afavorir a tota la població però cal fer-ho trencant els biaixos de gènere, d'edat, de sexe i socioeconòmics que contribueixen a una desigualtat en la participació política. L'objectiu fonamental d'aquest principi és mantenir un alt grau d'heterogeneïtat entre les i els votants.

2- Procés educatiu. Es fa necessari realitzar al llarg de l'any, un procés pedagògic on eduquem a la ciutadania més jove en els ideals de democràcia i participació política.

3- Procés social. En relació amb el primer objectiu, existeix la intenció de prioritzar projectes d'àmbit social, mediambiental o amb perspectiva de gènere. Aquesta mesura contribuirà a la construcció d'una ciutat més solidària, més igualitària i més conscient dels problemes que pateix el món actual.

5. LÍNIES D'ACTUACIÓ

Respecte a les temàtiques a tractar dintre dels tallers formatius, i tenint present que Ontinyent es troba executant una Estratègia de Desenvolupament Sostenible Integrat (EDUSI) amb Fondos FEDER de la Unió Europea, s'apostarà per incloure els **objectius de l'AGENDA 2030**. Els 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) –objectius universals, integradors i ambiciosos- són els que guien la implementació de l'Agenda 2030 de les Nacions Unides per al Desenvolupament Sostenible, aprovada el 25 de setembre del 2015.

Les temàtiques que aborden van des de la pobresa, la fam, la pau, la salut, l'educació, les desigualtats, la inclusió, la prosperitat econòmica, la protecció del planeta, la lluita contra el canvi climàtic, les ciutats i els territoris, l'energia, el consum i la producció sostenibles i la governança.

6. TALLERS

Els tallers proposats per a l'any 2020 són els següents:

1- Taller formatiu en igualtat, gènere i Joventut en la Responsabilitat Social Corporativa (Objectiu 4 i 5).

Activitat. 16 de setembre de 2020. En aquesta activitat es realitzarà una formació tant a la població jove com a la població més gran sobre la necessitat d'incorporar la perspectiva de gènere en les polítiques públiques tenint en compte així les necessitats de tota la població, tant d'homes com de dones.

Resultat esperat. El principal objectiu del taller és aprofundir en la noció de participació democràtica, amb la ferma intenció de transmetre a la població una idea més àmplia sobre el paper actiu que té la ciutadania en la construcció del model de ciutat. A

banda, és fonamental incidir en la importància de la presència dels conceptes d'igualtat i de feminisme dintre de les polítiques que duguen a terme les diferents institucions públiques i privades.

Mitjans i materials emprats. Local municipal situat al barri de Sant Josep, 40 cadires, dos micròfons de taula, altaveus, projector, ordinador portàtil, pantalla per a projectar, carpetes per als assistents, bolígrafs i fulls amb l'explicació del taller.

Persona responsable. Regidora de Transparència i Govern Obert, Natàlia Enguix Martínez.

2- Taller formatiu en responsabilitat social enfocada al medi ambient. (Objectiu 7, 11, 13 i 15)

Activitat. 23 de setembre de 2020. En aquesta activitat, una consultora externa especialitzada en recursos naturals i medi ambient durà a terme una taula redona on es convocarà als representants de diferents associacions ecologistes del poble. L'objectiu principal és aportar la màxima informació possible a la consultora per dur a terme una anàlisi DAFO enfocat a la responsabilitat social i la seua relació en el medi ambient. Aquest mètode de planificació estratègica ens ajudarà a avaluar les Debilitats, Amenaces, Fortaleses i Oportunitats d'un projecte.

Resultat esperat. L'objectiu d'aquesta formació i de l'anàlisi posterior és avançar cap a un model de desenvolupament i una societat més sostenible i a la vegada:

- Equitativa en la distribució de riquesa.
- Integradora i cohesionada socialment.
- Eficient i racional en l'ús dels recursos.
- Ètica i transparent en la manera de governar-se i actuar.

Mitjans i materials emprats. Local municipal situat al barri de Sant Rafel, 40 cadires, dos micròfons de taula, altaveus, projector, ordinador portàtil, pantalla per a projectar, carpetes per als assistents, bolígrafs i fulls amb l'explicació del taller.

Persona responsable. Regidora de Transparència i Govern Obert, Natàlia Enguix Martínez i regidora de Medi Ambient, Sayo Gandia Boronat.

3- Taller formatiu en responsabilitat social corporativa enfocada al teixit productiu i comercial de la ciutat. (Taller focalitzat en l'objectiu 9, 10 i 16)

Activitat: 30 de setembre de 2020. En aquesta activitat es convocaran el Consell veïnal i el Consell de Ciutat i també al teixit social i productiu per tractar la necessitat de la responsabilitat social corporativa de les empreses i quines mesures podrien aplicar-se. Fa uns anys, l'enfocament de la responsabilitat social era fonamentalment empresarial i, al marge d'aportar un valor a la societat i donar resposta als reptes que aquesta planteja, pretén, legítimament, garantir la sostenibilitat de l'organització a partir d'enfortir la capacitat adaptativa als nous requeriments de la societat.

Per tant la RSC consisteix a **analitzar els impactes** –econòmics, ambientals, laborals, socials i ètics- que l'activitat de l'organització té en els diferents grups d'interès: els treballadors i treballadores, l'administració, els proveïdors, la societat i els clients/es. És imprescindible el diàleg amb els diferents grups d'interès per conèixer les seues necessitats i expectatives. Un cop avaluades, cal **establir compromisos** per a donar-los satisfacció d'una manera equilibrada, més enllà de les obligacions legals.

Resultat esperat. L'objectiu d'aquesta formació i de l'anàlisi posterior és aconseguir mitjançant la participació ciutadana, mesures que contribuïsquen a la millora i potenciació del comerç local i del consum de 'quilòmetre 0' a la ciutat.

Mitjans i materials emprats. Local municipal situat al barri del Llombo, 40 cadires, dos micròfons de taula, altaveus, projector, ordinador portàtil, pantalla per a projectar, carpetes per als assistents, bolígrafs i fulls amb l'explicació del taller.

Persona responsable. Regidora de Transparència i Govern Obert, Natàlia Enguix Martínez i regidor de Promoció Econòmica, Juan Pablo Úbeda Mestre.

7. CRONOGRAMA

Durant la **primera setmana de setembre**, tindrà lloc el consell de Ciutat, on es debatrà el document que s'haurà enviat a finals de juliol, i es recolliran les aportacions dels diferents representants. Durant aquesta setmana es farà la **presentació del projecte definitiu a la ciutadania**, i es donaran a conèixer els terminis i horaris establerts tant dels tallers i com del cronograma de l'Ontinyent Participa 2020. **Cada taller es realitzarà en un barri diferent de la ciutat.**

· Des del **14 de setembre al 4 d'octubre**, i en paral·lel a la celebració dels tallers, estarà obert el termini per a la **presentació de propostes** mitjançant la plataforma web. Hi haurà **21 dies** per a la **presentació de propostes**, fomentant així l'acció col·lectiva i el fet que els tallers, aconseguisquen ser un espai de debat important d'on sorgisquen propostes conjuntes a partir del debat deliberatiu de les assistentes i assistents. Com s'explica, es proposa realitzar un taller setmanal per a la difusió del procés participatiu i amb intenció del sorgiment de propostes col·lectives que siguin fruit del debat i consens entre els assistents.

- **Taller formatiu en igualtat, gènere i joventut en la Responsabilitat Social Corporativa.** Dimecres 16 de setembre de 2020
- **Taller formatiu en responsabilitat social enfocada al medi ambient.** Dimecres 23 de setembre de 2020
- **Taller formatiu en responsabilitat social corporativa enfocada al teixit productiu i comercial de la ciutat.** Dimecres 30 de setembre de 2020

Com s'explicava a l'inici d'aquest epígraf, **cada taller es realitzarà en un barri diferent** però també s'ha cregut oportú **plantejar alguns tallers o debats als instituts i el Campus Universitari d'Ontinyent durant la setmana** on tindrà lloc el taller d'igualtat, gènere i joventut. D'aquesta manera, es continuarà la línia de treball participatiu i els principis d'Ontinyent com a **ciutat democràtica i educadora**. L'objectiu principal d'aquesta interacció junt amb els instituts és escoltar i apropar la realitat del jovent cap a l'Ajuntament, buscant el debat i el sorgiment de propostes col·lectives. També, tant de manera presencial com amb notificacions prèvies als centres, s'aprofitarà per a convidar-los al taller esmentat que tindrà lloc eixa mateixa setmana.

Una vegada finalitzat el procés d'acceptació de propostes, l'Oficina Tècnica començarà el procés de filtració de propostes seguint criteris tècnics per a aprovar la viabilitat econòmica, urbanística o social dels distints projectes presentats. Igualment, des dels Departaments d'Educació i de Benestar Social s'analitzaran conjuntament les propostes que apleguen relatives a despesa corrent, com ara les destinades a beques, ajudes socials, mediambientals o de promoció de grups socials desfavorits, per posar alguns exemples. **Els departaments encarregats a analitzar les propostes tindran un termini de quatre setmanes (del 5 al 30 d'octubre)** per a l'elaboració del document definitiu que es debatrà al consell de Ciutat.

El Govern d'Ontinyent enviarà el document als Consells Sectorials amb totes les propostes acceptades, agrupades i filtrades per l'Oficina Tècnica i els departaments esmentats. Posteriorment, es reuniran els consells sectorials per decidir les

puntuacions que atorguen a cada proposta i finalment, se celebrarà durant la **primera setmana de novembre**, el **consell de Ciutat** del qual eixiran les propostes finalistes.

L'endemà del consell de Ciutat, es farà públic el resultat i es convocaran als proponents per a la setmana vinent. La setmana del **9 al 13 de novembre**, les propostes seran exposades i defensades a un espai municipal. Finalment, s'obrirà el **termini de votació** de les 10 propostes del **dimarts 17 de novembre al diumenge 29 de novembre de 2020**. La publicació de les propostes guanyadores serà immediata.